

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 33. TĀ•DNE

ĀĀEtrtek, 16 srpen 2007

PoĀ•así máĀ•ĀĀeme cítit jinak, neĀĀ jak ukazuje teplomĀ•r. Ne vĀĀdy teplota, kterou objektivně zmĀ•ĀĀíme na teplomĀ•ru, tomu, jak teplo a chlad vnímáme na vlastní kĀĀĀi. Taková je prostĀ• „pocitová teplota". Ta je v horkých dnech zvyšována vĀ•tší vlhkostí vzduchu, lidé ĀĀmíkají, ĀĀe je dusno.

Pro stĀĀmedoevropa je snesitelnĀ•jšich suchých 37 °C v poušti neĀĀ stejných, ale vlhkých 37 °C v tropech dáno tím, ĀĀe ochlazování odpaĀĀováním kapiĀ•ek potu na povrchu kĀĀĀe je úĀ•innĀ•jší v suchém vzduchu neĀĀ v vlhkém, který jiĀĀ další pot není schopen pojmout. Pot tak zĀĀstává na tĀ•le a pocitovĀ• zvyšuje pocit horka. Vnímání poĀ•así ovlivĀ•ují i další faktory. NapĀĀíklad meteorology udávané teploty se vztahují ke standardnímu mĀ• v meteorologických budkách. Tedy v zastínĀ•ném, pĀĀed vĀ•trem chrĀ•ném místĀ• 2 metry nad travním povrchem. PĀĀitoro asfaltovém dvoĀĀme na pĀĀímém slunci je teplota výrazně vyšší.

Jáchym (16. 8.) je z hebrejštiny, vykládá se jako "bude Bohem vyvíšen". Jinak jistý Jáchym byl - podle evangelia - manĀĀelem Svaté Anny - tedy otcem Panny Marie a JeĀĀíšovým dĀ•deĀ•kem. Jáchym s Annou byli dlouho bezdĀ•tní, coĀĀ je velice trápilo. Jednou, kdyĀĀ vykonával polní práce, zjevil se mu andĀ•l a zVĀ•stoval mu, ĀĀe se mu narodí dcera - a kupodivu stejný andĀ•l sdĀ•lil tutĀĀ novinu i jeho ĀĀenĀ•. A skuteĀ•nĀ•, po nĀ•jakém Ā•ase se jim narodila dceruška, které dali jméno Marie - a jak to bylo dál, to všichni víme.... JáchymĀ• u nás zdárnĀ• pĀĀíbývá, neboĀĀ biblická jména zase jdou do módy. Takový Joachim Barrande, u nás léta ĀĀijící francouzský geolog - kterému kdysi dĀ•lala hospodyně i maminka Jana Nerudová. Dodnes kolují rĀĀzné povĀ•sti a dohady stran podobnosti Barranda a Nerudová... no, kdovíjak to tenkrát vlastně bylo... Petra Ā•i Petronila (17. 8.) coĀĀ je starší, jiĀĀ ménĀ• uĀĀívaná forma tohoto jména. Jinak ĀĀenská obdoba jména Petr, které je pĀĀvodem ĀĀecké a znamená skála. PĀĀedpokládá se, ĀĀe aĀĀ vyrostou, budou to ĀĀeny pevných zásad, které se nenechají tak snadno ovlivnit nebo zastrašit a pĀĀdou si pevnĀ• a neochvĀ•jnĀ• za svým cílem. Helena (18. 8.) je z ĀĀtiny, znamená svĀ•tlo, záĀme, svĀ•tlá, záĀící, Ā•i pochodeĀ• - ne sluncem prozáĀĀené ĀĀecko nazývá v ĀĀeĀ•tinĀ• Hellas. Známa Helena byla manĀĀelkou spartského krále Meneláa, jemuĀ• ji unesl trojský princ Paris, kterému ji po známých hrátkách s jablkem (sváru) - jo v ĀĀecku spíš rostou pomeranĀ•e neĀĀ jablka - darovala sama bohynĀ• Afrodítě (jen jestli). Historici tvrdí, ĀĀe Helena byla pĀĀíĀ•inou trojských válek - ale co s tím budeme povídat...jak máĀĀe být pĀĀíĀ•inou války nĀ•kdo, kdo do toho v podstatĀ• ani nemĀĀĀe moc mluvit ... a co víme, o nevedou války kvĀ•li ĀĀenám (navíc ještĀ• manĀĀelkám) - ale kvĀ•li prachĀ•m a moci (a území - coĀĀ je vlastně totéž neboĀĀ vĀ•tší území znamená vĀ•tší moc). Celou událost bravitĀ• popsal slepý básník Homér ve svých básních Illias a Odyssea. Ale to byl taky chlap - takĀĀe je jasno, proĀ• se všecko svedlo na ubohou Helenu, která byla vlastně obĀ•tí. Helena je, byla a bude velmi oblíbené jméno a dává se miminkĀ•m ĀĀenskému pohlaví s nadĀ•jí, ĀĀe aĀĀ vyrostou, tak budou krásné. A nĀ•co na tom je - ještĀ• jsem nepotkal ošklivou Helenu. Ludvík (19. 8.) O Ludvících uĀĀ tu byla ĀĀeĀ• u pĀĀíleĀĀitosti LuĀ•kĀ• a AlojzĀ• - coĀĀ jsou jen jiné formy téhoĀĀ jména. Tak pro ty, co to nestrĀ•nosti zopakujeme. Je pĀĀvodu germánského, pĀĀvodně znĀ•lo Hlutowig - a mĀ•lo význam: slavný bojem. JiĀĀ tenkrát se vyskytovala forma Ludowig, coĀĀ dalo vzniknout latinské formĀ•, která znĀ•la Hladowicus, nebo Ludowicus, ve francouzském prostĀĀedí Lodewis, Lowis, Loois a následně Louis. Bylo to hlavnĀ• jméno šlehticĀ• a králĀ• a tak se dostalo téĀĀ do arabských zemí, kde se psalo Al-Louis - Ā•ili „Ten Ludvík" a to uĀĀ je jen krĀĀek k Aloisovi. Kdybychom tu jmenovali všecky krále a velmoĀĀe s tímto jménem, tak by nebylo místo na nic jiného. Známi Ludvíkové: SouĀ•ek, Vaculík, Aškenázy, pak skladatelé Beethoven a Bocherini, Luis BuĀ•uel španĀ•lský reĀĀísér a nakonec ten nejslavnĀ•jší LojzĀ•ek - De Funes... Bernard (20.8.) má jméno germánské, pĀĀvodně znĀ•lo Baern hardt - a znamenalo tvrdý, drsný jako medvĀ•d. Toto jméno proslavil - pĀĀvodně šlehtic, následně ĀĀeholník a zakladatel cisterciáckého ĀĀádu - Bernard de Clairvaux. Stal se známým tím, ĀĀe aĀ• byl sám šlehtického pĀĀvodu, a jinak velice laskavý Ā•lovĀ•k, tvrdĀ• postupoval proti rozmaĀĀlosti v církvi, zastával se potĀĀebných a chudých. D století, ve kterém ĀĀil, je historiky po nĀ•m nazýváno Bernardinské století. Bernard téĀĀ tvrdĀ• kritizoval pronásledování ĀĀidĀ•. BernardĀ• u nás moc není, jen asi kolem pĀ•ti set, ale jinak je to jméno ve svĀ•tĀ• velmi oblíbené. Za všechy bychom mohli jmenovat Bernarda Bolzana - významného Ā•eského, nĀ•mecky píšícího filosofa, matematika a knĀ•ze, Bernarda Law-Montgomeryho - britského maršála, Bernarda Shawa - britského spisovatele a dramatika - a také dluĀĀno pĀĀipomenout slavného psa, kterého jiĀĀ od sedmnáctého století chovají mniši v hospici Svatého Bernarda. Tito psi nejprve hlídali klášter, posléze byli vycviĀ•eni k vyhledávání zbloudilých a zasypaných poutníkůĀ• a pocestných a k záchranĀ• jejich ĀĀivota. ĀĀeasto jsou zpodobĀ•ování s malým soudkem pálenky nebo rumu, zavĀ•eným na ĀĀemínku na krku. Tento alkohol má•l slouĀĀit jak první pomoc nalezeným. V Bernardském muzeu lze spatĀĀit pozĀĀstatky slavného bernardýna Barryho, který zachránil 401 lidských ĀĀivotĀ•. ĀĀká se také, ĀĀe bernardýn dokáĀĀe vycítit hrozící lavinu. Jinak je to pejsek vlídný, klidný, bezmeznĀ• milující dĀ•ti. Johana (21. 8.) je jen jiná forma pro jméno Jana, coĀĀ je ĀĀenská obdoba jména Jan - jména hebrejského pĀĀvodu. PĀĀvodně jméno znĀ•lo Jóchanan - coĀĀ znamená: BĀ•h je milosrdný - (první sloĀĀkou je zkrácené jméno Jahve ="BĀ•h", chánan="sklonil se, smiloval se").. Jana i Johana ve všech moĀĀných i nemoĀĀných obmĀ•nách tohoto jména, jsou po celá staletí velmi populární a jedním z nejĀ•astĀ•ji dĀ•vaných dívĀ•ích jmen. VzpomeĀ•me na Jeanne d'Arc, jinak zvanou Pannu Orleánská, která pomohla svému

králi osvobodit vlast od Angličanů a dopomohla mu k trůnu. Jenže - jak už říkal náš klasik Havlíček-Borovský: "Nechť Janku s pány na led.....atd." Nakonec byla za odměnu zrazena a vydána nepříteli a jako otrokyně upálena.

Bohuslav (22. 8.) jednoznačně slovanského původu - i když podle jiných jazykozpytců je to jméno německého původu, z Timotheus - nicméně obě formy tohoto jména znamenají jedině: Bohu budiž sláva. Bohuslav je u nás po léta velice populární a obvykle se dědí z otce na syna. Každý z nás zjistí nějakého Bohuslava zná, neb jich u nás je kolem sto a desát tisíc. Z těch známých: hudební skladatel Bohuslav Martinů, pak známý literát, zeměpisec, historik a pedagog Bohuslav Balbín. Ještě máme jmenovat Bohuslava Balcara - českého matematika a jiné a jiné. Ovšem jednoho nelze nejmenovat - a to psa již šora zmíněné rasy - tedy silvestrovského bernardýna Bohouše, který - a to si povšimněte, milé děti - krásně papal a nevybíral si. Byl to pes aristokratický a měl papíry, ve kterých měl uvedeno správné jméno - tedy Bohuslav. Pídich